

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

371.1

Szerző:

Zsigány Zoltán

Hely

Cím:

A Budapesti Oktatószövetség és a szocialista tanítószövetség

Idő

"1918"

Forrás:

Világ

Személy

Bp.

1918. 10/7.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A Budapesti Oktatószövetség és a szocialista tanítószövetség

Évek óta következetes szervező munkával tömörítette a radikális tanítószövetség maga köré a székesfővárosi tanítószervezetét és időnként, még mielőtt egyesületté alakultak volna, már nyilvános gyűléseiken is nem egyszer sikeresen érvényesítették a fővárosi tanítószövetség közvéleményét. A múlt év szeptember havában végre megalapították a Budapesti Oktatószövetség egyesületét és nem egészen fél év alatt az oktatószervezetnek tetemesen nagyobb részét magukhoz vonták, úgy hogy már február végén 308 középiskolai s 847 polgáriskolai tanár, 1112 elemi iskolai tanító, 83 tanfolyami tanítónő és óvónő, összesen tehát több, mint 2000 tanár, tanító és igazgató (minden iskolafajtából majdnem felerészben nők) tartozott a fiatal egyesület kötelékébe, akik — fejenként 5 koronájával — tagdíjban eddig 10.526.46 K-t fizettek a szövetség pénztárába.

Az oktatószervezet e nagyarányú és sikeres szervezkedésétől külön, de már szintén évek óta terjedtek közöttünk a szocializmus elvei is; szabad szervezet címe alatt szocialista pályatársaink is tartottak összejöveteleket s tudomásom szerint a szociáldemokrata párt kulturprogramjának szolgálatában sikeresen fáradoztak. Az Oktatószövetség és a Szabadszervezet között semmiféle versengés és tor-

zskodás nem volt egészen a legutóbbi hónapokig. Az Oktatószövetség tagjai és vezetői között eddig is voltak és ma is vannak a Szabadszervezethez elég számosan, akik az egyesület életében zavartalanul és a közérdekre nézve sokszor igen hasznosan munkálkodtak.

A tél folyamán azonban a Szabadszervezet megszakította a régi kartársi viszonyt s tüzes ellenségként fordult szembe az Oktatószövetséggel. Nyíltan vádolták a Szabadszervezet tagjai az Oktatószövetséget, hogy papirosszervezet léteire jogosítatlanul tolja fel magát a tanítószövetség képviselőjéül, hogy elárulta az oktatószervezet érdekeit, galád árulást és rut csalást követett el az igazgatók javára a tanítószövetség ellen, hogy a Szabadszervezet fizetésmozgalmaival szemben az olcsó János szerepét játszotta s a hatóság előtt lefelé licitált. Ezzel szemben persze a Szabadszervezet mindennek az ellenkezőjét csinálta és így az agitáció szerint az Oktatószövetségből minden tagnak a Szabadszervezetbe kell átlépnie. De ez az agitáció még nem volt elég, hanem a Szabadszervezet tagjai megjelentek az Oktatószövetség március 15-iki közgyűlésén és lármájukkal kieroszakolták ennek feloszlását, minek megtörténte után mindjárt ott a gyűlés színhelyén folytatólagosan tartottak egy tagtoborzással összekötött rágalmozó gyűlést.

Az Oktatószövetség és a Szabadszervezet így állanak most egymással szemben, nyíltan igazolván azt, hogy a fővárosi oktatószervezet

ket két táborra oszlott. A helyzet jellemzéséhez tartozik még az, hogy az Oktatószövetségből 52-en jelentették be kilépésüket — ezek nagyobb részben nyilván a Szabadszervezet tagjai — ellenben a szociáldemokrata pártnak igen értékes tagjai mindekkoráig nem léptek ki, ellenben az első rohamra kiléptek közül már megindult a visszaszivárgás.

Maguk ezek a jelenségek a progresszió minden hívét kétségtelenül lehangolják, mert a tanítószövetségnek ilyen megosztása és még inkább az a körülmény, hogy éppen a tanítószövetségnek legprogresszivebb rétegei, a modern haladásnak legértékesebb hívei egymás elleni küzdelmekben emészti föl erőiket: úgy a tanítói osztályérdekeknek, mint a magyar kultúra haladásának is csak súlyos károsodásával járhatnak. Am olvassuk el és hallgassuk meg az iskolapolitikai reakciónak örvendező hangicsalásait, amelyekben már a radikalizmus összeomlásáról regélnek és önmaguk igazolását látják abban, hogy „a fékevesztett radikalizmus pusztít, rombol és ime, önmagát sújtja le”.

De van ennek az egymás ellen dolgozás-

nak még egy másik, sokkal kézzelfoghatóbb anyagi kára is, tudniillik a fizetésjavításnak hosszú késedelme egyenesen ennek a következménye. Az Oktatószövetség ugyanis a legszélesebb tanítói közvélemény előtt egyhangulag elfogadott fizetésköveteléseket — az államiakkal mindenben egyenlő elbánást — memorandumba foglalva, október elején terjesztette a főváros tanácsa elé s a közoktatási ügyosztály számításai, meg a közoktatási bizottság tárgyalásai alapján dr. Wildner Ödön, akkori közoktatásügyi tanácsos ur a folyó év január 13-án kinyomatva a tanács elé terjesztette a fizetésjavítás tervezetét, amely munkálat azután további bizottsági tárgyalásokra került. Nem villámvonati sebességgel haladtak ugyan ezek a tárgyalások, de Wildner tanácsos ur mégis azt hitte, sőt ezt egyenesen meg is ígérte, hogy a tanácsi javaslatot már a januári közgyűlés elintézi. Ekkor, tudniillik januárban, állott elő a Szabadszervezet a maga fizetés-követelései-vel, amelyek teljesen eltértek az Oktatószövetségnek nyilvánosan megvitatott és elfogadott követeléseitől. A Szabadszervezet erőszakos fellépése párosulva ama valótlan állítással, hogy az Oktatószövetség csak papiros-szervezet s így nem képviselheti az oktatószemélyzetet, arra bírta dr. Városy Gyula közoktatásügyi tanácsos urat, hogy a Szabadszervezet által előterjesztett követelésekről is kiszámíttassa a szükséglet-kimutatásokat. Ezek a számvevőségi munkálatok azonban hosszabb időre megakadályozták a tervezet folytatólagos tárgyalását és így a Szabadszervezet első fellépése azzal a nagy kárral járt az egész oktatószemélyzetre nézve, hogy azt a fizetésjavítást, amelyet állami pályatársaink már 1917. július 1. óta huznak, mi fővárosiak mind a mai napig nem kaphattuk meg. Az események egymásutánja különben azt is igazolja, hogy az Oktatószövetség senkivel szemben sem licitált lefelé, mert hiszen ő állította fel az első követeléseket.

Zigány Zoltán.